

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Statens Materialprøveraad.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2285; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 79).

Sagen sættes til Forhandling.

Stensballe: Som det fremgaar af den Betænkning, der ledsager Lovforslaget, har der været nedsat et Udvalg med den specielle Opgave at undersøge Spørgsmaalet om et hensigtsmæssigt Samarbejde mellem Statsprøveanstalten og andre Materialprøveanstalter, der drives af eller modtager Tilskud fra Staten, og som i større eller mindre Omfang udfører Prøver og Undersøgelser for private mod Betaling. Det er paa dette Udvalgs Forslag, det foreliggende Lovforslag er bygget op. Hvis man ser det sidste Par Menneskealdrer tilbage i Tiden, vil man finde, at der i denne Periode er fremkommet en Mangfoldighed af Materialer til Anvendelse i den videre Produktion, og det har selvsaagt bevirket, dels at Aftagerne har følt stor Trang til inden Indkøb og Anvendelse af Materialerne at søge fremskaffet de bedste og nøjagtigste Oplysninger om disses Kvalitet, dels at Sælgerne af Materialerne har ønsket paa deres Side at have til Raadighed Dokumentation fra autoritative helst offentlige Myndigheder angaaende Materialernes Egenskaber og Kvaliteter. Disse Forhold har ført til Verden over som ogsaa i vort Land, at de store Virksomheder, der har kunnet magte det, selv har indrettet Prøveanstalter og Laboratorier til Nytte for dem, og at der tillige er oprettet offentlige Prøveanstalter rundt om, hvor Virksomheder, som ikke selv er i Stand til at oprette saadanne Prøveanstalter, kan faa Materialer prøvet, ligesom Materialproducenter kan faa Attest udstedt om vedkommende Materiales Egenskaber og Kvaliteter. De større statsdrevne Virksomheder i vort Land har da ogsaa i en Aarrække haft saadanne Prøveanstalter, saaledes som det fremgaar af Lovforslagets Bemærkninger og Bilagene dertil. Dette gælder f. Eks. Søværnet og Hærens tekniske Korps, det gælder Statsbanerne, og hos enkelte af disse, navnlig Søværnets Prøveanstalt og Statsbanernes Prøveanstalt, har private Virksomheder kunnet faa Undersøgelser og Prøver foretaget, medens Statsprøveanstalten væsentligt arbejder for de private Virksomheder. Men hertil kommer Den polytekniske Læreaanstalts forskellige Labora-

torier og Teknologisk Instituts Laboratorier, Laboratorier, som ogsaa understøttes af Staten.

Selv om disse Laboratorier og Prøveanstalter er af meget forskellig Art og virker til Fremme af vidt forskellige Formaal, siger det sig selv, at et saa intensivt Samarbejde som muligt mellem disse vil kunne bringe Besparelser for Staten uden at forringe Prøveresultaterne, gennem en Specialisering af Prøverne, ved at det ene Laboratorium ikke anskaffer for Statens Regning dyre Materialprøvemaskiner, som allerede findes et andet Sted, og paa flere andre Maader. Derom har man da ogsaa været enig inden for Statsadministrationen gennem flere Aar, og jeg skal her blot nævne, hvad der ogsaa er oplyst i den Betænkning, som medfølger Lovforslaget, at Spørgsmaalet om et hensigtsmæssigt Samarbejde mellem de forskellige Statslaboratorier har været behandlet af Kommissionen af 31. Oktober 1922 angaaende Orlogsværftet og Hærens tekniske Virksomheder. Der blev dengang foretaget grundige Undersøgelser angaaende Søværnets og Hærens tekniske Korps's Laboratorier og angaaende Statsprøveanstaltens og Statsbanernes Laboratorier. Herom findes der omtrent 3 Sider i Betænkningen. Resultatet af Kommissionens Overvejelser blev imidlertid — idet man maa erindre, at det egentlig kun var Søværnets og Hærens Laboratorier, som Kommissionen havde Beføjelse til at beskæftige sig med —, at Kommissionen skønnede, at Spørgsmaalet om Sammendragning af Laboratorierne ikke havde nogen større økonomisk Interesse, idet det vilde blive for dyrt at opføre nye Bygninger, flytte Maskinerne sammen og slaa Administrationerne sammen; en saadan Interesse havde det hverken for Statsprøveanstalten eller de andre, da de andre Laboratoriers Virksomhed for private kun var af begrænset Omfang. Derimod mente Kommissionen, at det Samarbejde, som ved Undersøgelsen havde vist sig at finde Sted, fremdeles burde finde Sted og videre udvikles, og Kommissionen var af den Opfattelse, at allerede de Undersøgelser, der var foretaget, og de Drøftelser, der havde fundet Sted, vilde lette Forstaaelsen af Betydningen af et formaalstjenligt Samarbejde og bevirke, at der ikke skulde være nogen Modstand heroverfor hos de forskellige Anstalter. Det forekommer mig ogsaa efter de Oplysninger, der foreligger i Betænkningen, at Samarbejdet i de siden da forløbne 12 Aar er udviklet ogsaa gennem de Anstalter og Laboratorier, som er kommet til siden den